

Fullmäktige 25.01.2021 § 17

§ 17

Motion om att göra en utredning om en småbåtshamn vid Långträsk i Dalsvik

Beredning och upplysningar:
Ikävalko Jarmo
Rantala Mika J TYT-Esikunta
Fagerlund Miina
Hokkanen Torsti
fornamn.efternamn@esbo.fi
Växel 09 816 21

Förslag

Stadsstyrelsen

Fullmäktige antecknar redogörelsen för kännedom som svar på Mika Helenius och 16 andra ledamöters motion 24.2.2020 om att göra en utredning om en småbåtshamn vid Långträsk i Dalsvik och konstaterar att motionen är slutbehandlad.

Behandling

Ordförande Mykkänen föreslog understödd av Uotila att ärendet bordläggs.

Efter avslutad diskussion om bordläggning frågade ordföranden om ärendet kan bordläggas enhälligt. Eftersom ingen motsatte sig förslaget om bordläggning, konstaterade ordföranden att fullmäktige hade godkänt det enhälligt.

Beslut

Fullmäktige:
Ärendet bordlades enhälligt.

Redogörelse

Stadsstyrelsen beslutade att remittera motionen om att göra en utredning om en småbåtshamn vid Långträsk i Dalsvik 15.6.2020.

Motionen remitterades för ny beredning så att den innehåller de utredningar som idrotts- och ungdomsnämnden föreslagit samt beaktar utredningsplanen som utarbetas för Dalsviks idrottspark, invånarorientering och samarbetsmöjligheter över förvaltningsgränserna. Utlåtande om motionen ombes också av stadsplaneringscentralen. Dessutom redogörs det för jordbrukets eventuella miljökonsekvenser.

Idrotts- och ungdomsnämndens utlåtande 4.6.2020

Idrotts- och ungdomsnämnden behandlade motionen vid sitt sammanträde 4.6.2020 § 30 och gav följande utlåtande om motionen:

Idrottstjänsterna anser att motionen är viktig. Idrottstjänsterna har gjort ett profileringsarbete om Dalsviks idrottspark i stadens idrottsprogram Espoo Liikkuu 2030. Den populära badstranden hör till Dalsviks idrottsparks starka sidor. Man vill utveckla tjänsterna vid badstranden så att de betjänar kommuninvånarna på ett mångsidigt sätt. Servicehelheten enligt fullmäktigemotionen stöder idrottstjänsternas vision om utvecklingen av idrottsparken väl.

Småbåtshamnens läge, storlek, genomförbarhet, verksamhetsformer och lämplighet ska utredas. Också kostnaderna för att anlägga en hamn och driftskostnaderna för verksamheten ska utredas för beslutsfattandet.

Utredning krävs om hur båtar och andra redskap som används för vattenmotion ska användas och förvaras. De trafikförbindelser som behövs för transport av båtar ska beaktas. Också projektets tillståndsbehov och planläggningens lämplighet ska utredas.

En utredningsplan utarbetas för Dalsviks idrottspark och motionen kan också beaktas i planen.

Idrotts- och ungdomsnämnden anser att motionen är viktig och föreslår att småbåtshamnens noggrannare läge, storlek, genomförbarhet, verksamhetsform och lämplighet utreds.

Stadsplaneringscentralens utlåtande 14.10.2020

Stadsplaneringscentralen understöder inte byggandet av en småbåtshamn i Dalsviks idrottspark med följande motivering:

- De enda beaktansvärda lägena för en småbåtshamn i området är på någondera sidan av idrottscentrets nuvarande badstrand.
- På båda ställena är stränderna för branta.
- Källstrandsviken är för trång, trafiken vid en småbåtshamn eller en uppdragningsplats för småbåtar skulle störa den nuvarande badstranden.
- Det finns inte utrymme för förvaring och underhåll av båtar.

Stadsplaneringscentralen anser det önskvärt att man fortsätter att utveckla utbudet i idrottsparken på basis av utredningsplanen för Dalsviks idrottspark.

Miljöcentralens utlåtande 21.10.2020

Miljöcentralen understöder inte byggandet av en småbåtshamn i Dalsviks idrottspark med följande motivering:

- Den enda beaktansvärda platsen för en småbåtshamn ligger i den omedelbara närheten av den nuvarande badstranden i Dalsvik. Anläggandet av en småbåtshamn förutsätter muddring i närheten av stranden och att trädbeståndet vid stranden till stora delar fälls. Trädbeståndet vid stranden har i idrottsparkens naturutredning (2019) konstaterats vara en del av en ekologisk förbindelse på landskapsnivå, och det utgör en viktig del av stranden bland annat som ett skuggande element och som ett område för fladdermöss.

- Det har utarbetats en utvecklingsplan för Dalsviks idrottspark. Syftet med planen är att förbättra tjänsterna för hela idrottsparken och öka användningen av badstranden. Anläggandet av en småbåtshamn i omedelbar närhet av badstranden skulle också försämra trivselen på badstranden.

Miljöcentralen tar inte ställning till småbåtshamnens storlek och verksamhetsformer, men påpekar att området helt saknar utrymme för bland annat vinterförvaring och underhåll av båtar. På Långträsk's östra stränder kan det finnas ställen som lämpar sig bättre för verksamheten.

Det är dock möjligt att utveckla idrottsparkens tjänster vid vattnet, om verksamheten i idrottsparken utvecklas, eventuellt som liknande verksamhet som vid Oitans friluftscener. För användning av kanoter eller liknande småbåtar krävs inga ändringar vid stranden.

Vid sin behandling 15.6 bad stadsstyrelsen dessutom om en utredning om jordbrukets miljökonsekvenser.

Betydelsen av jordbrukets belastning på vattendragen för Långträsk

Jordbruket orsakar i synnerhet belastning av näringsämnen och sediment på vattendragen bland annat till följd av erosion från åkermarker och överflödiga näringsämnen som sköljs av från åkrar. Detta märks ofta i vattendragens nedre lopp som en ökning av halter av dessa ämnen samt i värsta fall som eutrofiering och grumling av vattendrag. Belastningen från åkerbruk påverkas i väsentlig grad av åkerns egenskaper, såsom jordart, lutning, läge i förhållande till vattendrag och känslighet för översvämning samt av åtgärder på åkern, såsom kontroll av åkerns vattenbalans, skötsel av åkerns avkastning, mängden gödsel som används och odlingsteknikerna. Belastningens uppkomst och tidpunkter påverkas också av väderleks- och avrinningsförhållandena. Merparten av jordbrukets belastning uppstår utanför vegetationsperioden när snön och tjälen smälter och när det regnar mycket. Klimatförändringen kommer ännu att öka belastningen särskilt under vintrarna.

Långträsk är till sin natur näringsrikt och grumligt av lera. Lermarken vid träskets avrinningsområde har skapat goda förutsättningar för att bedriva jordbruk, särskilt åkerbruk, i området. Långträsk eutrofierades till följd av avloppsvattnet från jordbruket och bosättningen och träskets tillstånd var dåligt på 1970-talet. Odlingsarealen i träskets avrinningsområde har minskat betydligt sedan dess och ersatts huvudsakligen med bosättning, varav merparten för närvarande hör till det kommunala avloppsnätet. Åkrarnas andel av träskets avrinningsområde på cirka 69 km² är för närvarande cirka 9 procent och bosättningens och trafik- och industriområdenas andel sammanlagt 32 procent. Förändringarna har minskat den externa näringsbelastningen från avrinningsområdet till Långträsk, men träsket lider fortfarande av alltför stor frodighet. Träskets tillstånd försämras också av att näringsämnen som tidvis lagrats i bottensedimentet frigörs i vattnet, det vill säga av den så kallade interna belastningen. År 2019 klassificerades Långträsk's ekologiska tillstånd som nöjaktigt.

På basis av utredningen om den diffusa belastningen som gjordes för Långträsk 2018 och restaureringsplanen som utarbetades 2019 orsakas en betydande del av träskets människorelaterade externa näringsbelastning fortfarande av jordbruk. Andra belastningskällor är bland annat avloppsvatten från glesbygden, dagvatten från bebyggda områden,

nedfall från luften samt punktbelastning från jordtippen vid Petikkotoppen i Vanda. Dessutom rinner det näringsämnen också naturligt till träsket. Enligt utredningen om den diffusa belastningen i Långträsk hamnade merparten av den sammanlagda belastningen från bäckar som rinner ut i träsket i den norra delen av träsket via Kanalen (Hämeenkylänpuro) som rinner ut från Vanda och via Gammelgårdsbäcken som rinner ut från Nipert. Största delen av åkerarealen i Långträsk avrinningsområde är belägen i dessa bäckars avrinningsområden. För att Långträsk ska kunna uppnå ett bra ekologiskt tillstånd krävs åtgärder för att minska den externa näringsbelastningen och att dessa åtgärder särskilt riktas till Kanalens och Gammelgårdsbäckens avrinningsområden samt till alla åkerområden.

Man har strävat efter att minska belastningen på vattendrag från jordbruket genom åtgärder enligt miljöstödet för jordbruk sedan 1995. Belastningen på vattendrag från åkerbruket kan minskas bland annat genom att man sörjer för markens tillväxtförmåga, växtlighet under vintertid, täckdikning eller naturlig dränering av åkrar som lider av vatten samt tillräckliga skyddszoner. I Långträsk avrinningsområde är den primära åtgärden i fråga om jordbruket att förebygga uppkomsten av belastning, vilket kommer att främjas genom vattenskyddsrådgivning till jordbrukare inom det gemensamma iståndsättningsprojektet för Långträsk och Klapträsk. Städerna Esbo och Vanda planerar dessutom att effektivisera vattenskyddet på de arrendeåkrar som de äger genom att anteckna villkor om tillräckligt vattenskydd i arrendeavtalen. Belastningen från åkrar kan också avgränsas till avrinningsområdet med hjälp av bland annat skyddsremсор och skyddszoner, översvämningssplan, grunddammar, sedimenteringsbassänger och våtmarker. Vid de kartläggningar av terrängen som gjordes 2018 upptäcktes att det vid diken och bäckarna på åkerområdena i Långträsk avrinningsområde redan i regel fanns 1–3 meter breda skyddsremсор enligt miljöstödet. Också skyddsremсор som är över tre meter breda eller skyddszoner som är över tio meter breda observerades i Kanalens och Gammelgårdsbäckens åkerområden.

Beslutshistoria

Stadsstyrelsen 11.01.2021 § 11

Förslag

Bildningsdirektör Rinta-aho Harri

Stadsstyrelsen föreslår att fullmäktige antecknar redogörelsen för kännedom som svar på Mika Helenius och 16 andra ledamöters motion 24.2.2020 om att göra en utredning om en småbåtshamn vid Långträsk i Dalsvik och konstaterar att motionen är slutbehandlad.

Behandling

Beslut

Stadsstyrelsen:
Föredragandens förslag godkändes enhälligt.

Stadsstyrelsen 15.6.2020 § 230

Förslag

Bildningsdirektör Harri Rinta-aho

Stadsstyrelsen föreslår att fullmäktige antecknar redogörelsen för kännedom som svar på Mika Helenius och 16 andra ledamöters motion 24.2.2020 om att göra en utredning om en småbåtshamn vid Långträsk i Dalsvik och konstaterar att motionen är slutbehandlad.

Behandling

Laiho föreslog understödd av Partanen att motionen remitteras för ny beredning så att den innehåller de utredningar som idrotts- och ungdomsnämnden föreslagit samt beaktar den utredningsplan som utarbetas för Dalsviks idrottspark, invånarorientering och samarbetsmöjligheter över förvaltningsgränserna.

Utlåtande om motionen ombes också av stadsplaneringscentralen. Dessutom redogörs det för jordbrukets eventuella miljökonsekvenser.

Efter avslutad diskussion frågade ordföranden om Laihos remissförslag kan godkännas enhälligt. Eftersom ingen motsatte sig förslaget, konstaterade ordföranden att stadsstyrelsen hade godkänt det.

Beslut

Stadsstyrelsen:

Motionen remitteras för ny beredning så att den innehåller de utredningar som idrotts- och ungdomsnämnden föreslagit samt beaktar den utredningsplan som utarbetas för Dalsviks idrottspark, invånarorientering och samarbetsmöjligheter över förvaltningsgränserna.

Utlåtande om motionen ombes också av stadsplaneringscentralen. Dessutom redogörs det för jordbrukets eventuella miljökonsekvenser.